

Michal Viewegh

Michal Viewegh (* 31. března 1962 v Praze) je český spisovatel a publicista, v současnosti nejprodávanější český romanopisec

Život

Jeho otec byl inženýr-chemik a matka je právnička.

V roce 1980 maturoval na gymnáziu v Benešově, poté (po nedokončeném studiu ekonomie na VŠE) vystudoval češtinu a pedagogiku na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy (studium dokončil roku 1988).

Již od začátku studia v roce 1983 publikoval povídky v *Mladé frontě*. Po dokončení vysoké školy se krátce věnoval vystudovanému oboru – učil na základní škole v Praze 5 – Zbraslavi, ale už v roce 1993 učitelství opustil. Stal se na dva roky redaktorem v nakladatelství *Český spisovatel*, pak definitivně spisovatelem z povolání. Jeho kritikové tvrdí, že píše „podivným stylem“ a jeho knihy řadí k tzv. „nízké literatuře“.

Kromě románů, je i autorem literárních parodií (*Nápady laskavého čtenáře*, 1993). V posledních letech vydává pravidelně každé jaro novou knihu, jichž se prodá i okolo 50 000 výtisků. Je držitelem Ceny Jiřího Orteny z roku 1993.

Je prvním českým spisovatelem, který si vyzkoušel psaní románu spolu se čtenáři internetu - viz *Blogový román Srdce domova*, který je zároveň otevřenou školou tvůrčího psaní, vzniká mezi srpnem a prosincem 2009.

Dílo

Romány

- *Názory na vraždu*, 1990 – autorova knižní prvotina, kniha s detektivní zápletkou
- *Báječná léta pod psa*, 1992 – autobiografický román, zachycující atmosféru v Československu od doby normalizace až po pád komunismu; zfilmováno 1997 (režie Petr Nikolaev)

- *Účastníci zájezdu*, 1996 – základem zápletky je setkání velmi rozdílných lidí na autobusovém zájezdu do Itálie; zfilmováno 2006 (režie Jiří Vejdělek)
- *Zapisovatelé otcovské lásky*, 1998 – román o rodině mladého devianta
- *Román pro ženy*, 2001 – zfilmováno 2005 (Román pro ženy, režie Filip Renč)
- *Báječná léta s Klausem*, 2002 – volné pokračování úspěšných *Báječných let pod psa*
- *Případ nevěrné Kláry*, 2003 – populární spisovatel si najme soukromého detektiva na sledování svojí manželky; zfilmováno 2009 (režie Roberto Faenza)
- *Vybíjená*, 2004 – osudy několika spolužáků z gymnázia od jejich mládí až do čtyřicítky
- *Tři v háji*, 2004 – společné dílo Haliny Pawlowské, Ivy Hercíkové a Michala Viewegha
- *Lekce tvůrčího psaní*, 2005 – v této knize zúročil zkušenosti z lekcí tvůrčího psaní, které vyučuje na *Literární akademii Josefa Škvoreckého*
- *Andělé všedního dne*, 2007 - novela se zachycenými zkušenostmi se smrtí svého otce, vydalo nakladatelství Druhé město
- *Román pro muže*, 2008 - román o ženském zklamání ze světa řízeného přestárlými kluky, ale také bilancující, mnohdy až sebeironickou reflexí úspěšného spisovatelství, vydalo nakladatelství Druhé město; film má plánovanou premiéru na září 2010 (režie: Tomáš Bařina)
- *Bio manželka*, 2010

Literární parodie

- *Nápady laskavého čtenáře*, 1993 – soubor parodií na známé české i světové autory
- *Nové nápady laskavého čtenáře*, 2000 – druhý díl souboru literárních parodií

Povídky

- *Povídky o manželství a o sexu*, 1999, zfilmováno pod názvem *Nestyda*, 2008 (režie Jan Hřebejk)
- *Krátké pohádky pro unavené rodiče*, 2007

Fejetony

- *Švédské stoly aneb Jací jsme*, 2000 – sbírka novinových fejetonů
- *Na dvou židlích*, 2003 – sbírka z fejetonů psaných do Lidových novin v letech 2002 – 2003

Biografie

- *Báječný rok*, 2006 – deník autora za rok 2005, kdy celou dobu nekomunikoval s novináři

Drama

- *Růže pro Markétu aneb Večírky revolucionářů*, 2004 - divadelní hra o Sametové revoluci

PRACOVNÍ LIST

Michal Viewegh Báječná léta pod psa

Výňatek
Umělecký text

Kariéra Kvidova otce skončila na sklonku léta roku devatenáct set sedmdesát sedm, a to tak rychle, jak náhle začala.

Už během předcházejícího podzimu se však odehrála jedna zdánlivě bezvýznamná příhoda, v níž by kdosi, kdo má pro takové věci smysl, mohl spatřovat jakousi předehru, jakýsi první symptom budoucí krize: Malý Paco – naprosto stejným způsobem jako kdysi jeho bratr – shodil při kuželnkách ve školce zasklený obraz prezidenta, tentokrát ovšem nikoli již Ludvíka Švobody, nýbrž Gustáva Husáka.

Padající rám s dlouhými ostrými střepey ani tentokrát nikoho našťěstí nezranil. Přesto se bohužel nedalo jednoznačně říci, že by shozený obraz nikomu neublížil: Jedna ze starších učitelek si totiž okamžitě vybavila týž incident s Kvidem a na setkání to každému vyprávěla coby neuvěřitelnou náhodu. Dotyčná epizoda tak záhy vešla v obecnou známost a ne každému to připadalo pouze zábavně.

„Dávej si na tyhle věci pozor,“ řekl Kvidovu otci Šperk. „Lidi v tom můžou vidět souvislost!“

„Je to dítě...“ omlouval Paca rozpačité otec.

„A právem!“ řekl Šperk. „Nepodceňuj to.“

Výňatek
Neumělecký text

Normalizace bylo oficiální pojmenování pro čistky, propouštění ze zaměstnání, zavedení velké cenzury, zrušení mnoha zájmových a politických sdružení a organizací a další represivní opatření po násilném potlačení Pražského jara v roce 1968 armádami Varšavské smlouvy. Termín normalizace pochází z Moskevského protokolu, podepsaného 27. srpna 1968. Poučení z krizového vývoje shrnuje obsah protokolu i normalizace takto: „Českoslovenští představitelé v tomto dokumentu vyjádřili své odhodlání dosáhnout normalizace poměrů v naší zemi na základě marxismu-leninismu, obnovit vedoucí úlohu strany a autoritu státní moci dělnické třídy, vyřadit kontrarevoluční organizace z politického života a upevnit mezinárodní svazky ČSSR se Sovětským svazem a dalšími socialistickými spojenci. (...) Na celkových pozitivních výsledcích moskevských jednání se z československé strany aktivně podíleli soudruzi L. Švoboda, G. Husák, V. Bifak a další soudruzi zaujímající jasné třídní internacionalistické pozice.“ Stalinismus byl však v 70. a 80. letech uplatňován mírnějšími nebo skrytějšími metodami než v 50. letech. Po celou dobu normalizace byla na československém území umístěna sovětská vojska

(www.wikipedia.org)

OBEČNÁ STRUKTURA ÚSTNÍ ZKOUŠKY

1. charakteristika uměleckého textu (s využitím vědomostí získaných přečtením celého díla a s orientačním zasazením do literárněhistorického kontextu);

2. charakteristika neuměleckého textu.

Michal Viewegh – Báječná léta pod psa

1.

a) zasadit výňatek do kontextu celého díla

Příběh se odehrává v době normalizace – což je oficiální pojmenování pro čistky v komunistické straně, propouštění ze zaměstnání, obnovení cenzury, zrušení mnoha zájmových a politických sdružení a organizací a další represivní opatření (policie, soudy) po násilném potlačení Pražského jara v roce 1968 armádami Varšavské smlouvy.

Kniha začíná seznámením rodičů Kvida. Matka je těhotná. Toto těhotenství je však předčasně ukončeno útokem vlčáka. Narodí se chlapec Kvido. Kvidův otec odmítá vstoupit do strany. Po nějaké době začne navštěvovat VUML (Večerní univerzitu marxismu-leninismu). Po několika letech snažení je povýšen a tak mu stoupá sebevědomí. Bohužel, jeho kariéra rychle odezní, protože je s rodinou přistižen u odpůrce režimu Pavla Kohouta. Poté je přeložen na místo podnikového vrátného, což jej psychicky úplně zlomilo. Začne se všeho bát a uchýlí se do sebe. Dokonce si začne vyrábět i svou vlastní rakev! Poslední ránu zasadí otci Kvido, když odešel z ekonomické fakulty a začal pracovat jako vrátný, aby mohl psát své povídky. S otcem to bylo čím dál horší, proto dostala Kvidova matka nápad, že jediným lékem je narození dítěte a tento úkol uloží Kvidovi. Po delší době se to Kvidovi podařilo s Jaruškou, se kterou měli dceru Aničku. Bohužel ani vnuče nedokázalo Kvidova otce přivést na jiné myšlenky. Od předčasné smrti ho zachránila až listopadová revoluce, po které oba rodiče dostali místa, která odpovídala jejich vzdělání a po které Kvido vydal svou první knihu.

b) charakterizovat postavy z výňatku

Kvido – hlavní postava díla- sám spisovatel Viewegh - neohrabaný, tlustý, nadprůměrně inteligentní kluk, který už jako malý chlapec recituje básně a svými chytrými řečmi každého šokuje, jeho záliba je jazyk a psaní, uměl číst a psát dávno před nástupem do školy, je zamilovaný do Jarušky
Jaruška - nejlepší kamarádka a později dívka a žena Kvida; v pubertě se ohlíží po přitažlivějších klucích, než je Kvido, ale nechá se Kvidem "sbalit", když mu zemře dědeček a ona ho lituje; je na všechno alergická (pyly, fixy, léky...)

Kvidův otec – starosta Sázavy, inteligentní člověk, který postupuje v zaměstnání nahoru až do té doby, než se setká se spisovatelem Kohoutem, který je na černé listině komunistů. Pochází z chudých poměrů, vystudovaný ekonom, má státnice z angličtiny a z němčiny a červený diplom, za žádnou cenu by nevstoupil do komunistické strany, zblázní se z režimu. Je starostou Sázavy.

Šperk – komunist, který měl v době totality (státem vynucovaná ideologie, jediná strana ovládající státní aparát, policejní kontrola a sledování občanů včetně zastrašování, centrální řízení ekonomiky) velkou moc.

Paco – Kvidův mladší bratr, průměrný ve škole, spí pod širákem a chová se jako kovboj

c) vysvětlit název díla

Sám autor řekl, že román je jakési převážně veselé ohlédnutí za převážně neveselou dobou, což vystihuje název díla. Vzhledem k tomu, že celé dílo je vlastně autobiografický příběh, Viewegh sám na sobě ukazuje, že v dobách normalizace měl i trochu báječná léta. Celé jeho rodině vadila politická situace – museli se odstěhovat z Prahy na Sázavu.

2. a) postihnout souvislost mezi oběma texty

Oba texty spolu souvisí svou dobou – dobou normalizace. V uměleckém i neuměleckém textu je zmínka o I. Svobodovi (v letech 1968 – 1975 prezident ČSSR) a G. Husákovi (prezidentem v letech 1975 – 1989)

b) určit jazykový styl a charakterizovat stylistické prostředky textu

Jazykový styl publicistický – styl sdělovacích prostředků

Jazykové prostředky stylově neutrální (bezpečnostní) - hodí se pro každý projev a situaci